Mizah

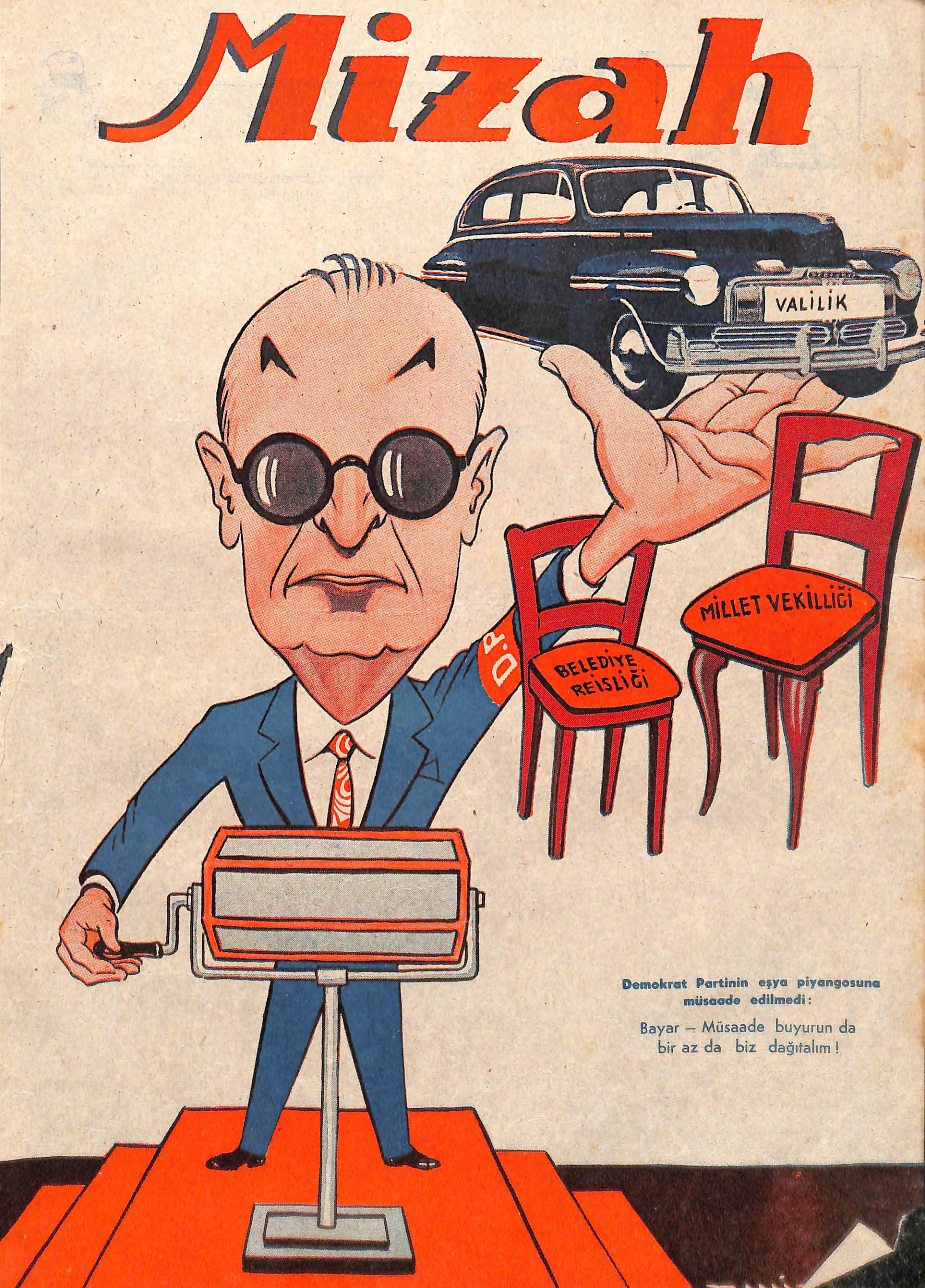

Demokrat Partinin eşya piyangosuna müsaade edilmedi:

Bayar — Müsaade buyurun da bir az da biz dağıtalım!

İş değişti!

Şehrimizde büyük çorap fabrikalarından biri, kuruluşunun onuncu yıl dönümünü kutlarken, işçi ve memurlarının hepsine, istedikleri numara ve renk üzerine birer kadın çorabı hediye etmişti. Hediyeler dağıtıldıktan sonra, müessesenin müdürü onlara bir ihtarda bulunmak lüzumunu duydu:

— Size birer kadın çorabı hediye edildiği, müessesemiz tarafından karılarınıza da ayrıca bildirilmiştir...

Bunun üzerine erkeklerin hepsi bir ağızdan haykırdılar:

— Öyleyse, aldığımız çorapların yerine lûtfen başka numara verir misiniz?

Tencere yuvarlanmış...

Dalgın profesör evlenmiş ve yine kendisi gibi, bir kadın almıştı. İlk gece, yemekten sonra radyonun başında oturmuşlar, sessiz sessiz çalgı dinliyorlardı.

Birdenbire kapı çalındı.

Kadın:

— Eyvah! Kocam geldi! diye haykırdı.

Profesör de:

— Ne diyorsun! diyerek pencereden fırladığı gibi bahçeye atladı...

Zor iş

Hanım, yeni bir hizmetçi tutuyordu:

— Bana bak, kızım, dedi. Ben sade giyinen insanlardan hoşlanırım. Öyle süslenip püslenmek yok. Sonra, üzerine hiç bir mücevher falan da takmıyacaksın.

Hizmetçi kız sırıttı:

— Süslenmesine süslenmem ama, hanım, dedi, mücevherleriniz güzelse «takmam» diye söz veremem...

FIKRALAR

Kadın aklı

Piyangodan on bin lira kazanmıştı. Paraları alıp eve gelince hepsini karısının kucağına attı:

— Al bakalım, dedi. Artık zengin olduk. Şimdi çarşıya gider, kendine şöyle adamakıllı elbiseler alırsın.

Karısı birdenbire köpürdü:

— Ne münasebet! Ben çıldırmadım ayol! Her kadının arkasında nasıl elbise varsa ben de onlardan yaptırırım...

Foya

Aktör Yaşar Nezihi, çok şıklık ve zenginlik iddiasında bulunan bir bayanın evine gitmişti. Kadın, bir aralık böbürlenmek istedi, parmağındaki yüzüğü gösterdi:

— Çok kıymetli bir taşmış ama, dedi. İsmini bir türlü beceremiyorum. Buna: Zebercet mi, zeburcet mi ne derlermiş. Acaba siz biliyor musunuz?

Yaşar Nezihi, yüzüğün taşına şöyle bir göz attı:

— Vallahi hanımefendi, dedi. Benim bildiğim, buna halis muhlis cam derler.

Sebep

Bizim matbaanın sahibi Nusret Pulhan, bir kaç arkadaşiyle birlikte bir gazinoda oturmuştu. Aralarında gevezeliğile meşhur biri vardı. Gene çenesini açmış, durmadan konuşuyordu. Nihayet masadakilerden biri dayanamadı:

— Buyurun bakalım, dedi. Gene çenesi açıldı. Artık kimse lâf edemez. Susturabilene benden on lira...

Geveze, hiç görülmemiş bir şey yaptı: Birdenbire sustu. Bunu gören Nusret Pulhan gülümsedi:

— Anlaşılan, dedi. Bizzat on liraya ihtiyacı var ki: kendiliğinden sustu!

Kantarın topuzu kaçınca...

Uykusuzluktan şikâyet eden arkadaşına bir tavsiyede bulunmuş:

— Uyuyamadığın geceler, gözünün önünde bir sürü koyun canlandırırsın ve onları birer birer saymaya başlarsın, demişti. Böyle saya saya dalar, uyursun...

Bir zaman sonra tekrar karşılaştılar. Uykusuz yine şikâyete başladı:

— Senin tavsiyen para etmedi, birader, koyunları saydım, saydım. Baktım: Bin tane! Hemen yünlerini kırktım, büktüm, kumaş dokudum. Sonra kumaşları götürüp sattım. Fakat bir de hesap ettim ki ben bu işten zararlı çıkmışım. Ondan sonra gel de uyu! Kabil mi!

Rüşvet

Riyaseti Cumhur Flârmonik Orkestrası şefi İhsan Künçer geçenlerde İ s t a n b u l a gelmişti. Ankara caddesinde bir berber dükkânından içeri girmişti. Kendisini eskiden tanıyan berber, bir taraftan sakalını kesiyor, bir taraftan da fiilini mecazî mânasiyle de tatbik ediyordu. Havadan açıyor, suya dalıyor; siyasete geçiyor, kuru sıkı atıyordu.

Ustura altında ter döken, gittikçe de sinirlenen İhsan Künçer, bir aralık elini cebine sokmağa muvaffak oldu ve çıkarıp berberin eline iki yirmi beşlik sıkıştırdı.

Berber:

— Neye acele ettiniz beyim? dedi. Daha traşınız tamamlanmadı, Bittikten sonra verirsiniz.

İhsan Künçer:

— Hayır, dedi. Bu sakal traşı parası değil, sus parası!

Hayret!

Borçtan dolayı mahkemeye verilmişti. Arkadaşlarından biri yolda rastladığı zaman:

— Ya! dedi. Hayret doğrusu: Bu kadar borç içinde nasıl yaşayabildin?

Profesyonel borçlu cevap verdi:

— Ben de, bu borçlar olmasaydı acaba nasıl yaşayabilirdim, diye şaşıyorum.

Dostane münasebet

Matbaacılar bir toplantı yapmışlardı. Bankalarla olan münasebetleri hakkında konuşuyorlar, alacak ve vereceklerinden bahsediyorlardı.

Aralarında bulunan züğürt arkadaşlarından biri:

— Doğrusu, dedi. Benim bankalarla münasebetim gayet yolunda gidiyor.

Matbaacı ve klişeci Kenan hayretler içinde kaldı ve züğürt arkadaşa sordu:

— Ya, dedi. Nasıl yolunda gidiyor?

O, gülümsedi:

— Gayet basit, dedi. Ne ben bankaya para yatırıyorum, ne banka bana para veriyor. Bu suretle de gayet iyi geçinip gidiyoruz!

İnsafsızlık

Radyo alaturka müzik şefi üstat Nuri Hali Poyraz, bir ahbabına misafir gitmişti. Ev, hayli kalabalıktı. Öteki misafirlerin arasında hoppalığı ile meşhur genç bir kadın da vardı. Tatlı tarafından bir münakaşa açılmıştı: Sevişerek mi, yoksa düşünerek mi evlenmek daha doğruydu. Herkes bir şey söylüyor, sonra noktai nazarını müdafaa ediyordu. Bir aralık hoppalığile meşhur genç kadın söze karıştı:

— Doğrusunu isterseniz, dedi. Ben, beni anlayan ve seven bir erkekle evlenebilirim..

Genç kadını gayet iyi tanıyan üstat Nuri Halil Poyraz:

— Ya, dedi. Aacba, sizi anladıktan sonra sevmek de kabil olabilir mi?

SAYI: 50 CİLT: 2 Fiatı 25 Kuruştur 20 HAZİRAN 1947

Mizah

Sahibi:
RAMİZ GÖKÇE
ABONE:
Seneliği 1250 kuruş, altı aylığı yoktur.

Posta Kutusu: 255
İdarehanesi: İstanbul, Babıâli Caddesi, Vilâyet Konağı yanı, No. 10

o CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK, TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI o

Nihayet

Adamın biri dehşetli küfürbazmış. Bu yüzden sık sık Kadının karşısına çıkarılır, ya hapis veya para cezasına mahkûm olurmuş.

Nihayet Kadı, adamcağızın haline acımış, onu karşısına almış:

— Oğlum, demiş. Sen pek fena bir adam değilsin. İllâ velâkin kötü bir huya sahipsin. Kızdın mı, mutlaka küfrediyor, bu yüzden de cezaya çarpılıyorsun. Seni bu huydan kurtarmak için aklıma bir çare geldi: Dilinin üstüne bir bakla koy. Küfretmek için ağzını açtığın zamanlar bu bakla takırdar, sen de kendini toplar, küfretmezsin!

Bu çare tesirini göstermiş.

Kadıyla dost olmuşlar, beraber gezerlermiş. Bir gün, bir evin önünden geçerlerken pencere tıkırdamış, kafes açılmış, başı örtülü bir hatun kadıya seslenmiş:

— Aman hoca efendi, biraz durunuz!.

Merakla durmuşlar, beklemişler. Aradan beş dakika geçince ayni kadın:

— Haydi, demiş. Güle güle gidiniz. Teşekkür ederim.

Bir şeyler anlayamıyan kadı, hatuna sormuş:

— Bizi niçin durdurdun, şimdi neden savarsın? Sebebini merak ettim.

Kadın:

— Şey, demiş, tavuğum kuluçkaya yatmıştı, civcivlerin tepeli olmasını istiyordum. Tavuk sarığımızı görür de, belki civcivler arzu ettiğim gibi çıkar diye sizi beklettim!

O azman tepesi atan kadı dostuna dönmüş:

— Haydi bakalım, demiş. Baklayı çıkar ağzından, küfrün tam sırası geldi.

Son havadislerden öğrenildiğine göre, Rus oyunlarından bıkan Amerika, son hâdiseleri dikkatle, titizlikle incelemekte ve gereken şiddetli tedbirleri almak için azimli hareket etmektedir.

Bilhassa Macaristandaki son olaylar karşısında gerek Amerikanın, gerekse İngilterenin Rusyaya verdiği notalar, Anglo-Sakson âleminin baklayı ağızlarından çıkardıklarına birer işaret değil mi?

Mizahçı

DÜNYAYI YALAMADAN YUTMAK İSTEYENLERE AMERİKA YENİ VE GÖRÜLMEMİŞ YEMEKLER HAZIRLIYOR

Aşçıbaşı — Müşarünileyhin iştihaları varken acaba takdim edeyim mi?

Yeni Bir Dalga

o

Yazan: **Ertuğrul Şevket**

o

Hani sık sık duyarız: İngiltere sahillerini soğuk dalgası yalamaktadır; Amerikanın falan şehri sıcak dalgasiyle kavrulmaktadır; Avrupanın bilmem neresinden cinayet dalgası geçmektedir; işte tıpkı bunun gibi son günlerde bizim yurdumuzda da bir şöhret dalgası boy göstermeğe başladı ve ilk defa da deniz dalgalarının karaya attığı yunus balıkları gibi, eski bir belediye başkanını yakasından tutar tutmaz şöhret şahikalarının en yüksek, en erişilmez noktalarına kadar yükseltti, attı. Düşününüz: Edremit gibi Ege denizinin küçük, basit bir şehrindeki mütevazi belediye başkanlığından, şöhret ufuklarına kanat açabilmek ne demektir.. Hemen hemen bu yurdda yaşayan vatandaşların en büyük kısmı tarafından bilinmiyen isminiz, bir anda Büyük Millet Meclisi kürsülerinden söylenmeğe; memleketimizin en güzide, en tanınmış, en sevilmiş kimseleri tarafından övülmeğe veya yerilmeğe başlanıyor. Derken efendim, gazetelerde bir neşriyat, bir neşriyat. Sanki: hepsi ağız birliği etmişler de, meşhur tekerlemedeki: «Bir berber, bir berbere, bre berber, beri gel berber!» der gibi hep sizden bahsediyorlar. Sütun sütun havadisler:

"Edremitte belediye başkanlığı yapan Cevdet Denizer adındaki bu zat ayni zamanda bir zeytinyağ fabrikası idare etmektedir. Millî Korunma Kanununun verdiği salâhiyete dayanan hükûmet, halkın ve ordunun ihtiyacını karşılamak için, diğer gıda maddeleri gibi zeytinyağına el koymuştur. Külliyetli miktarda zeytinyağı istihsal eden bu zat en buhranlı bir zamana rasgelen 1942 ve 1943 yıllarında hükûmetin el koyarak mübayaa ettiği yağlardan bir kısmını saklıyor ve teslim etmiyor. Bu yolsuz hareketi tesbit olununca, gene millî korunma kanunu hükümleri dairesinde mahkemeye veriliyor, 19 bin kilo yağı müsadere ve iki ay, yirmi gün hapse, 243 lira para cezasına mahkûm ediliyor."

İş, bununla bitse iyi. Cevdet Denizer, hakkındaki bu kararı temyiz ediyor amma, iah. Yargıtayın tasdik etmesine mâni olamıyor. Şimdi, hükmün infazı lâzım değil mi? Hayır, bu iş bir türlü yapılamıyor ve aradan iki buçuk seneye yakın bir zaman geçtikten sonra Meclise bir af tasarısı geliyor, şiddetli münakaşalardan sonra kabul ediliyor.

Burası bize ait değil. Yalnız Meclisteki münakaşalar sırasında bazı milletvekilleri soruyorlar:

— Bu zat cezasını çekti mi? Hâlen mevkuf mudur?

Adalet Bakanı sayın Şinasi Devrin:

— Dosyayı tetkik etmediğim için bu ciheti bilmiyorum!

Diyor.

Hani, Nasrettin hoca bir bostana girmiş. Rastgeldiği karpuzları koparak elindeki çuvala doldururmuş. Birden karşısına bostan sahibi dikilmiş, gürlemiş:

— Bre hoca ,ne işin var burada? Bu karpuzları neden kopardın?

Hoca, renk vermemiş:

— Sorma kardeşim, demiş. Dün akşamki fırtına beni buraya attı. Uçmıyayım, diye karpuzlara yapıştım, bu yüzden koptular..

Bostan sahibi:

— Peki, demiş. Ya, çuvala bunları kim doldurdu?

Hoca merhum, şaşmış gibi bir hareket yapmış, başını kaşımış:

— Vallahi, demiş. İşte ben de bunu düşünüyorum ya!

Onun gibi bir şey. Bizim bildiğimiz, böyle bir vakada, hakikî malûmat sahibi, her şeyden ve herkesten evvel Adalet Bakanı olmak icap eder. Bu zuhul eserine şaşmamak kabil değil.

Şimdi, bir takım mebuslar tutturmuşlar:

— İlle de bu cezanın infaz edilip edilmediğini öğreneceğiz!

Diyorlarmış. Galiba, Meclis Başkanlığına da bir takrir vereceklermiş.

Cezanın infaz edilmediği meydanda. Bu: mesul ağızlar tarafından açıklanınca ne olacak? Cevdet Denizer, Büyük Millet Meclisince affedildiğine göre, tekrar yakasına yapışılıp hapishaneye göndermek imkânsız. Öyleyse, cezayi infaz etmeyen savcının bu meselede ihmali meydana çıkacak ve bütün mesuliyet onun sırtına yüklenecek.

Oh, gel keyfim gel. Vaktiyle suç işleyen, Ege denizine karşı çubuk tüttürürken; o zamanki savcı, ihtimal adalet huzurunda buram buram ter dökecek.

Anlaşılıyor ki: Bu şöhret dalgası, yurdumuzdan öyle pek kolay kolay gidicilerden değil. Pek yakında sahneye ,başka bir büyük şöhret namzedi çıkacak gibime geliyor. Haydi hayırlısı!

İSTANBUL VALİSİ LONDRA'DAN BÖYLE DÖNECEK

— *Sayın bay pilot bu arkamızdakiler nedir?*
— *Plânör..*
— *Niçin taktınız?.*
— *Plânlarınızı taşımak için..*

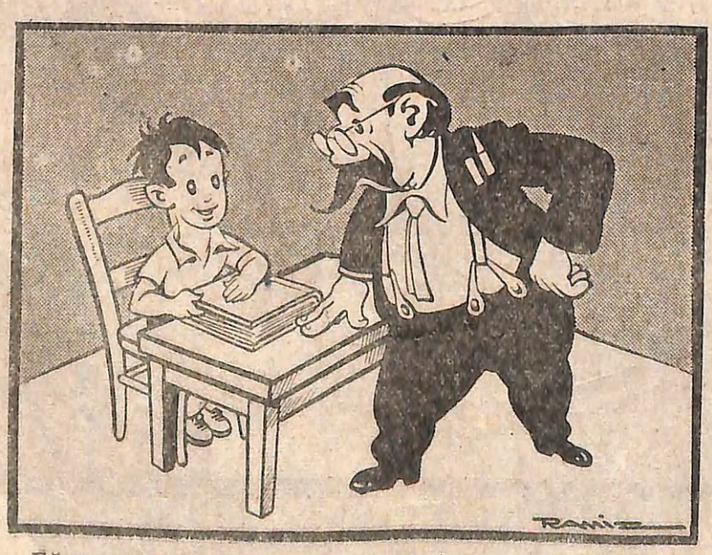

— *Eğer sınıfta kalırsan evden kapı dışarı ederim seni..*
— *Yağma yok.. Ben kiracı değilim..*

— *Bir erkek evlenmek için daima dengini arar..*
— *Bir kadın da evlenmek için daima zengini arar!.*

— Nurettin Nâme —

Yazan: PALAZ

Arkadaşları arasında «Şeyh» nâmiyle maruf, radyomuzun sevimli gazetecisi Nurettin Artam üstadımızı kim tanımaz.

Fakat bu haftaki Vatan refikimiz onun şöhretinin yayılmasına bir parçacık daha yardım etti. Filhakika gazeteye yazılan bir Mısır mektubundan (her halde Faruk Fenik yazmış olacak) öğreniyoruz ki Kahirede tarihî bir bektaşi dergâhı vardır. Kaygusuz nâmiyle anılan bektaşi babası Ahmet Sırrı baba oturur. Bu muhterem zata bizim Nurettin Artam sık sık mektup yazarmış. Son mektubunda da, Baba'nın anlattığına göre, şöyle demiş:

— Bana yazdığı mektupta diyor ki: «Baba Hazretleri, emin olun radyoda konuşmaya başlarken, sizin beni dinlediğinizi biliyorum da önünüzde hûşu ile eğiliyor ve «Huu!» dedikten sonra başlıyorum.» Nurettin iyi çocuktur.

Elbette iyi çocuktur. Biz de biliriz. Fakat, neme lâzım, bu bektaşi babası, ortaya oldukça ehemmiyetli bir hakikati çıkardı: Ötedenberi Radyo Gazetesini okurken Nurettin Artam'ın öksürdüğünden şikâyet edilirdi. Gazetelere bile yazanlar oldu galiba. Şimdi anlaşılıyor ki, meğer üstat öksürür gibi yapar da, Kahire'deki Baba Hazretlerine Huuuu çekermiş.

Bu vesile ile, elime nasılsa geçen, eski ve tatlı bir hâtıranın vesikasını şuracığa kaydedivereyim. Bundan tam 25 sene evvel Vakit gazetesinde (klişesini bu sayfada göreceğiniz) şu bir

متیمن بر عقد

ملغا دیوان همایون طمرا کشلکندن متقاعد
رجائی بکك کوچك کریمه‌لری خانم افندی ایله
چنکل کوینده قادری درکاهی پوست نشینی ،
قاضی کوی ارکك ، چاملیجه قیزلیسه‌لری انکلیزجه ،
مقری کوی اتحاد عثمانی قیرمکتبی تورکجه وادبیات
معلمی و غزته‌مزك قیمتلی محررلرندن شیخ محمد
نورالدین بکك عقدلری یارینکی جمعه کونی چنکل
کوینده عوض باشنده‌کی درکاه شریفده اجرا
قلنه‌جقدر . صاحب فضل وکمال اولان آرقداشمزه
سعادت دائمه تمنی ایده‌رز .

kaç satır neşredilmiş. Eski harfleri bilmiyenler için kopye ediyorum:

«Müteyemmen bir akid»

Mülga Divanı hümayun tuğrakeşliğinden mütekait Recai beğin küçük kerimeleri hanımefendi ile, Çengelköyünde kadiri dergâhı post nişini, Kadıköy erkek, Çamlıca kız liseleri ingilizce, Makrıköy İttihadı Osmanî kız mektebi türkçe ve edebiyat muallimi ve gazetemizin kıymetli muharrirlerinden Şeyh Mehmet Nurettin beyin akitleri yarınki cuma günü Çengelköyünde Havuzbaşındaki dergâhı şerifte icra kılınacaktır. Sahibi fazlu kemal olan arkadaşımıza saadeti daime temenni ederiz.»

«Saadeti daime» yi bir tarafa bırakın. O kime nasip oluyor ki.. Fakat 25 sene evvel Nurettin'in işlerini görüyor musunuz? Benim âdeta başım döndü. Dergâhta şeyh, bir sürü mektepte muallim, ayrıca gazetede de muharrir. Aradaki 25 sene zarfında üstadın bu işlerine şairlik gibi, radyoda konuşuculuk gibi, Matbuat Müdürlüğünde mütercimlik gibi yenileri de ilâve olundu.

Bu kadar işin altından kalkabilmek için üstat Huuuuu çekmesin de ne yapsın? Ben haklı buldum doğrusu!

ANKARA RADYOMUZUN İÇYÜZÜ..

(Bizim Şeyhin itikadı kendinden menkûl)

Biz ne zannediyorduk — Şen ve esen kalın..

Halbuki neymiş — Hu erenler!

Sükunet İhtiyacı

Diyorlar ki, sükûna ihtiyaç var bu anda;
Bilmem, ancak ihtiyaç sükûna mı cihanda?

★

Ateşçinin havaya yok mudur ihtiyacı?
Bunu bilir edenler bir gemiye kumanda.

★

Üç gözlü bir haneye hasret çeker kiracı,
Her gün ev sahibiyle hır gür apartımanda!

★

Yüz binlerle vatandaş ayın otuz bir günü
Dalar millî piyango rüyasına tavanda.

★

Sulama işlerinden ümid kesen çiftçiler
Duâsına mukabil yağmur umar nisanda.

★

Kâr edene sözüm yok üzümle incirinden,
Fakat ekinciler de kalmasınlar ziyanda!

★

O yanda delikanlı zengin nişanlı özler,
Genç kız da bir milyoner koca gözler bu yanda.

★

Bir tavsiye mektubu almadan mı, nâfile;
On diploma sahibi olsan da, olmasan da!

★

Bekler açık göz esnaf müşterinin sâfını,
Müşteri de o hissi duyar ayni zamanda.

★

Var kitaba, deftere ihtiyacı çocuğun;
Kızın gözü plâjda, sinemada, romanda.

★

Kadın da şapka, tayyör, mayo, iskarpin ister;
Âile reîsinin gözleri boş sahanda!

★

Hesaba bakılırsa, sükûnet ihtiyacı
En sonraya kalıyor iktisadî alanda.

★

Bu buhran ortasında, çok şükür ki, eser yok
İlhâmın kıtlığından henüz Deli Ozan'da.

Deli Ozan

Kız — Çelik gibisin..
Erkek — Sen de mıknatıs gibi!.

— Kısmetinde Olanın —

Yazan: Hamdi Varoğlu

YAŞŞA ENDEKSÇİBAŞI:

İstanbul'da bir Ticaret Odası vardır. Bu Ticaret Odasının yaptığı işler arasında, bir de hayat endeksi denilen, akıntıya kürek çekme nev'inden bir faaliyet vardır.

Hani, bıçağa makas demekte inat eden karısını, adam denize atmış da, inatçı karı, boğulurken bile elini sudan çıkartıp iki parmağını açe kapaya hâlâ makas işareti verirmiş; ben bu hayat endeksini, Nuh deyip peygamber demeyen o kadının makas işaretine benzetiyorum.

Son zamanlarda, mantar gibi yerden biten, köküne kibrit suyu ekilesi katillerin ucuz göstermek için sarfettikleri bütün gayrete rağmen hayat, pahalı. Ticaret Odası da tutmuş, halka nispet verir gibi, ille ucuzdur da ucuzdur diye endeks çıkartıyor. Nisan ve Mayısta, hayat uculzamışmış!

Meğer, çoluklu çocuklu beş kişilik bir aile, bu memlekette, ayda 346 liraya bal gibi geçiniyormuş da bizim haberimiz yokmuş. Bir kere, neden 350 değil de 346? Ama, buna hak vermek lâzım. Yuvarlak hesap olursa, endeksin endeksliği nerede kalır? Hattâ, 346 lira, 78 kuruş 35 para olmamasına şaşılır.

Hoş, endeksimizin şaşılacak tarafı bu kadar değil, daha ne eğlenceli numaralarımız var.

Bu beş kişi, oturdukları eve kaç lira kira veriyorlar, biliyor musunuz? Hiç kendinizi yormayın, bulamazsınız. Ben söyliyeceğim ama, sıkı durun, gülerken fıtığınız çıkabilir. 24 lira! Evet, yirmi dört adet lirâyı Türkî! Maamafih, bunda bir yanlışlık olabilir. Endekste ev kirası diye gösterilen bu paraya Çamlıcada bamyacı kulübesi bile vermiyeceklerini, bu sene doğan kedi yavruları bile öğrendi.

Şimdi, endeksimizin bir mizah şaheseri olan en can alacak faslına geliyorum.

Bu beş kişilik mesut ve müreffeh aile, ayda yirmi dört lira kira verip, adam başına ayda 65 lira gibi muazzam bir servetle dört başı mamur geçindikten sonra, her ay, zevki için ayrıca 23 lira harcıyor, bir de 7 lira üç kuruş para biriktiriyormuş!

Millî servetimize ait istatistikleri, bir başka seyyareden celbedilmiş, gözü, kulağı, hattâ belki dimağı bile bulunmıyan böyle bitaraf mütehassıslara yaptırtmak, hiç değilse teselli yerine geçiyor.

Yaşşa be endeksçi başı!

MUSSOLİNİ VE MAHDUMU:

Faşist alâmetleri ve Habeşistan mahsulleri ticaretiyle meşgul bir firmaya benzedi, ama, değil; kalemimden öyle çıkıverdi.

Mussolininin oğlu bir karar vermiş, tatbikına da geçmiş, onu haber verecektim.

Merkum, ziraat yapacakmış; geçenlerde, İtalya'da bir şehre uğramış, halk kendisini faşist selâmiyle karşılamış. Kalabalık arasında bir de papaz varmış. Hiç münasebeti yokken, damdan düşercesine «Duçe, bir cam tabut içinde, emin bir mahalde bulunuyor, merak etmeyin» demiş.

Bu haberde ben, iki şeye şaştım:

Evvelâ, Duçe'nin oğlunun uğradığı şehirdeki ahaliye. Öldükten sonra bile gözü çöplükte kalan horoz gibi, hâlâ faşist selâmı! A zavallılar, faşizm kasırgasına uğramış yel değirmeni kanadı gibi, sittin sene aşağı indirmek nasip olmıyan kollarınız hâlâ yorulmadı mı?

Saniyen papaza şaştım. Mussoliniyi cam tabutta emin bir mahalde, zannediyor. Benim bildiğim, kendileri cehennem taşından mamûl bir tabut derununda, amma elhak emin yerdedirler.

Bir de üçüncü nokta var ki şaşmadım ama, beğenmedim de. Mussolini'nin oğlu, acaba ne ziraati yapacak? İtalya'da kasaba kasaba dolaştığına bakılırsa, babasından kalan muzır tohumları toplamakla meşgul bir hali var gibi. Onları eker de biçmeğe de başlarsa, işte o azman «Mussolini ve mahdumu» firması yerinde bir lâf olur!

— *Korkma, kendini kollarıma bırak.*
— ***Nasıl bırakayım, sen erkek değilsin ki!***

Yememiş olanlara son turfanda: Çilek!

İstibdat, Meşrutiyet, Cumhuriyet devrinin hânendeleri

Yazan: Sermet Muhtar Alus

— I —

NASİB HANIM

Bundan 50 yıl evvelki İstanbulda hanendeliği meslek edinmiş, bu zenaatin altın bileziğini koluna değil, altın kolyesini gerdanına takmıştı. Adı sanı âfakı tutardı. Medetlere başlarken en benimsediği gazellerden:

Dideden çıkmaz hayalin bir zaman ey mehcemal
Silse de fıtrat hayalinden hayali âlemi

ye girişip, makamları dolaşa dolaşa rastta karar kılışına kimseler doyamaz;

Habgâhı yare girdim arz için ahvalimi
Bir perişan halini gördüm, unuttum halimi
Leblerinde, sinesinde gilzenen âmâlimi
Leblerimle topladım tebrik edin ikbalimi

şarkısını tutturunca herkes coştukça coşardı.

Bizim çocukluğumuzda ferah ferah 45 lik, göz kapakları tatarımsı, kısa boylu, topluca, esmer tendeydi. Düğünlere, sünnet cemiyetlerine çağıran çağırana; peylemek için haftalarca evvelden haber salan salana. Ekserisi;

— Maatteessüf başka yere sözlüyüm!

cevabını alır; boynu bükük kalırdı.

Buyurunca, horozdan kaçanlardan, kınamsıklardan değildi. Rind meşrep, başında baş örtü, sırtında sadakor yeldirme, tefi alıp erkek sazendelerin arasına katılır.

Konaklara, köşklere boyuna davet ederler; beyefendiler, hanımefendiler baş sedire oturtup gözünün içine bakarlar; pek sevdiği kavata ile frenk arpasından sütlâcı pişirtirlerdi. En âlâ yemeklere el sürmez, (ye!) diye de üstüne düşülmezdi. Huyu limonî, çabuack burulur, şevki kaçıp küsüverir.

Köşklere, yalılara çağırılışı mutlaka mehtaba rastlatılır, bir mesireye gidilip ay aydınlığında dönülürdü. Daha öküz arabasında veya sandaldayken heyheylere koyulur. Sesi fazla gür değil; tiz, tatlı ve kıvrak.

Kırda çevrilen kuzunun mis gibi kokusuna, patlıcan dolmalarının pırıl pırıllığına, irmik helvasının zülbiye gibi duruşuna dayanamıyan Nasib hanım;

— Bakındı hele, içim çekti!

diyerek kolları sıvar, mükemmel tırpan atardı da.

RÂNÂ DİLBERYAN

Asıl ismi Bakırköylü Verjindir. Beyoğlunda, Küçük Yazıcı sokağında Kel Hayganoş dudunun 14 numaralı evinde pansiyon otururdu. (Fecriâtî) cilerden Şahabeddin Süleyman'ın devamlı aziz ahbabıydı. Sesi güzel, piyano çalar, eski türkçeyi okur yazardı.

Meşrutiyetin ilk yıllarında amatör geçinenlerle sahneye çıkıp piyesler oynadı. Harbı Umumiden sonra Fahrinin, Naşidin tulûat kumpanyalarında, kantolar sırasında sırmalı camadan giyip, başına yazma örtüp, Nuh nebilik (Asım Molla) türküsüne girişerek;

Gül ağacı gülsüz olmaz.
Benim yarim bensiz olmaz

diye tutturunca tiyatro foriden (el çırpışlardan) yıkılır; bazan da başında yemeni, arkasında dört peşli entari, önünde kârı kadim beşik, yanık yanık ninni söylerdi:

Uyu ey tıflı melekşanım uyu
Uyu ey tuhfei yezdanım uyu.

Ardından, sabahî makamında;

Her yer karanlık, pür nur o mevki

yi okuyunca dinleyenlerin kimi cûş huruşta, kimi de sermest ve bihuş...

Meşrutiyet senelerinde dahi Müslüman kadınların hanende manendenin şanoya çıkmak hadleri mi? Denemeye kalkışan Afifeceğiz büyük bir varta atlatmış; polisler, taharri memurları saldırırken kulislerden sırra kadem basıp güçbelâ kurtulmuştu ya..

Rânâ Dilberyan sonraları, şimdi hayli şöhretlenen musikicilerimizden biriyle baş göz olmuştu galiba. 15 yıl kadar evvel kanserden Kadıköyünde ölüp gitti biçare..

Çömezin Röportajları:

50

Cinayetler Hakkında

O

Çizen: RAMİZ

Çömez — Ne diye ötekinin berikinin kanına giriyorsunuz?

Katil — Operatörlük stajı yapıyoruz, ağabey!

Çömez — Silâhları topluyormuşsunuz, artık kimsede kalmıyacak mı?

Polis — Yalnız bizde kalacak!

Çömez — Cinayetlere şaşmıyor musunuz?

Kasap — Şaşmaz olur muyuz, kasap biz miyiz, onlar mı diye hayretteyiz!

Çömez — Birbirini kesenlere ne dersiniz?

Gazeteci — Bırak kessinler, onlar kesmese biz satışı kesece-ğiz!

Çömez — Katilleri neden müdafaa ediyorsunuz?

Avukat — Maktullerden ücreti vekâlet almağa imkân olmadığı için!

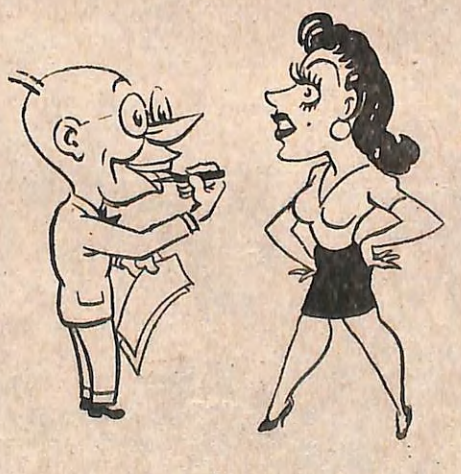

Çömez — Âşığınız var mı?

Kadın — Yok. Yaşadığımdan da mı anlamadın!

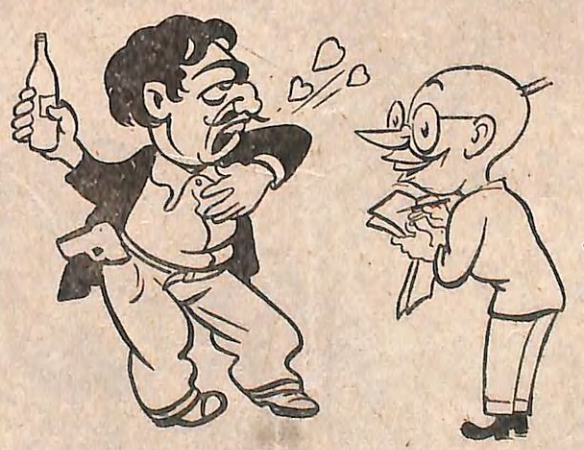

Çömez — Cinayetlere sebep kadın mıdır, rakı mıdır, silâh mıdır?

Sarhoş — Hepsi. Kadın görünce kendimizden geçiyoruz, tasalandıkça içiyoruz, sonra da biçiyoruz!

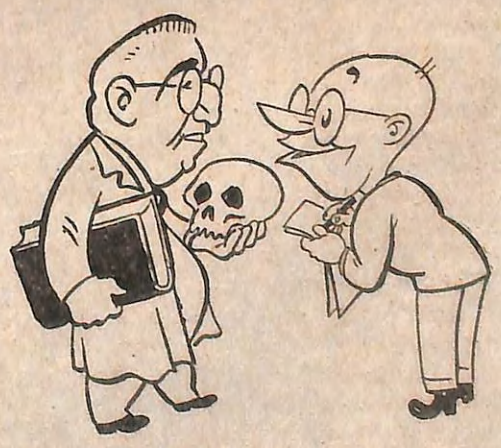

Çömez — Cinayetler hakkında ne düşünüyorsunuz?

Doktor — Kıskanç iken kadın sevenlerin, parasızken yaşamakta inat edenlerin yeri hapishane değil, timarhanedir!

Hikâye

Beş kişi Arasında

Yazan:
ÇALÇENE

Pakize, ağzı çok sıkı bir hizmetçiydi. Cahil olmasına, okuyup yazma bilmemesine rağmen, cin gibi akıllı, kırklık, gün görmüş bir kadındı. İki buçuk senedenberi Necdet bey ve karısı Melâhat hanımın evinde hizmet ediyordu. Bu on bir senelik karı koca, Pakizeden dehşetli memnundular. Onu kırmamak için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlar, âdeta gözünün içine bakıyorlardı. Nasıl bakmasınlardı ki; Pakize, ikisine de hiç bir şey hissettirmeden ,onların muhabbet dalâverelerinde birinci plânda rol oynuyor; beyin sevgilisine olduğu gibi hanımın da âşıkına mektuplar taşıyordu.

Melâhat hanım, kocası sinirlenecek gibi olsa:

— A, rica ederim dokunma Pakizeciğe..

Diye ona sahip çıkıyor ve arkasından da:

— Bu kadar işime yarayan bir hizmetçi şimdiye kadar görmedim.

Diye ilâve ediyordu. Tabiî, bu sözleri söylerken de, aklına gelen ilk şey, evin hizmetleri değil, âşıkiyle kendisini buluşturmak için yaptığı hizmetlerdi.

Melâhat hanım, her hangi bir şeyden alınacak olsa, derhal kocası karşısına dikiliyor :

— Rica ederim Melâhat, diyordu. Pakize hiç kalbi kırılacak bir kadın mı? Onun pişirip kotardığı kadar lezeztli şeyleri, ben ömrümde bir başka hizmetçiden görmedim.

Tabiî, beyefendi de bu: «Pişirip, kotarma» kelimelerini, gönül meselelerine bağlamak istiyor ve bir cinas oyunuyla karısına demek istediğinin aksini bal gibi yutturuyordu.

Büyükadaya yazlığa geldiklerinin ilk günü, geniş omuzlu, kibar tavırlı bir genç, Melâhat hanımın nazarı dikkatini celbetmişti. Lokantanın tarasında yemek yiyorlarken, o da karşıdaki masada oturuyor, iri ve güzel gölzerini Melâhat hanımdan bir türlü ayırmıyor, arada bir hafifçe gülümsüyordu. Melâhat hanım da, bu erkek güzeline bigâne kalamıyordu; o da, bir kaç defa kocasına hissettirmeden ona gülümsedi.

Nihayet Pakizenin yardımiyle bu göz âşinaları buluştular ve birbirlerine derin aşklarından bahsettiler, çamların koyu gölgeleri altında ihtiraslı dakikalar geçirdiler .

Ayrılacakları zaman Namık:

— Tekrar ne zaman buluşacağız ?

Diye sordu. Melâhat:

— Ben, dedi. Size Pakizeyle haber gönderirim. İlk fırsatta, Bizim beyin ne zamanlar eve gelmiyeceği belli olmaz.

Bütün vücudü hazdan titriyen Namık:

— Ama, rica ederim, dedi. Arasını pek uzatmayınız.

Melâhat, baygın gözlerini onun yüzünde gezdirdi, kollarına atıldı, uzun uzun öpüştüler:

— Hiç uzatır mıyım?

Diye, ona teminat verdi.

Necdet bey, adaya taşındıklarının üçüncü günü, bir müteahhidin genç ve hiç evlenmemiş baldızına göz koydu. Bu genç baldızın harikulâde muhteşem bir göğsü, fevkâlâde mevzun bir vücudü, gül yaprağı renginde bir teni vardı. Küçük bir tahkikattan sonra, baldızın, müteahhidin evinde âdeta bir sığıntı vaziyetinde olduğunu öğrendi. Yaşına ve güezlliğine değil, servetine güvenerek kıza bir mektup yazdı ve tabiî, postacılık vazifesini de Pakize gördü. Bir kaç gün sonra, Fahrünnisadan cevap geldi. Bunda: «Kendisinin çok namuslu bir insan olduğu, gönül işlerine şimdiye kadar lâkayt kaldığı, evli bir erkeği sevmenin ne kadar müşkül olacağı» yazılmaktaydı.

İş, bu raddeye gelince Necdet bey hiç durur mu? Edebi teşbih ve istiarelerle dolu yeni bir mektup kaleme aldı ve Muallâya olan derin ve sarsılmaz aşkını bir daha tebarüz ettirdi. En son cümleler şunlardı:

«Hayatım, bir pervane gibi sizin ışıklarınızın etrafında dönecektir. Beni ya yakacak ve öldürecek veya yaşatacak ve mesut edeceksiniz!»

Ertesi gün, Pakize cevabı getirdi. Bu mektupta Muallâ: «Peki, diyordu. Her şeye, her türlü endişeye rağmen geleceğim. Büyük korkuma rağmen geleceğim. Randevu saatini, gününü, yerini siz tesbit ediniz. Gece olursa daha iyi. Çünkü eniştem, ablamla beraber geceleri pokere gidiyorlar ve sabaha karşı geliyorlar.»

Bu mektubu alınca, Necdet beyin etekleri zil çalmağa başladı. Nerdeyse sevincinden oynıyacaktı. Pakizeye bir on liralığı bahşiş olarak verdi:

— Aferin, dedi. Bunda da muvaffak oldun!

O, koltukları kabara kabara:

— Elbette beyefendiciğim, dedi. Benim işim budur: Sizin hoşunuza gidecek şeyleri yapmak...

★

Sabah olmuştu. Karı, koca kahvaltı masasının karşısındaydılar. Necdet bey, sütlü kahvesinden bir yudum aldı:

— Ben, dedi. Bu gece geç geleceğim. Belki de sabaha karşı. Burgaz'da yeni tanıdığım bir tüccarın evine davetliyim. Beni bekleme olmaz mı?

Melâhat hanımın kalbi heyecandan çarpmağa başladı. Bu ne güzel bir fırsattı: Bu gece Namıkla tatlı saatler geçirmesi kabil olacaktı. Belli etmek istemediği bir sevinçle:

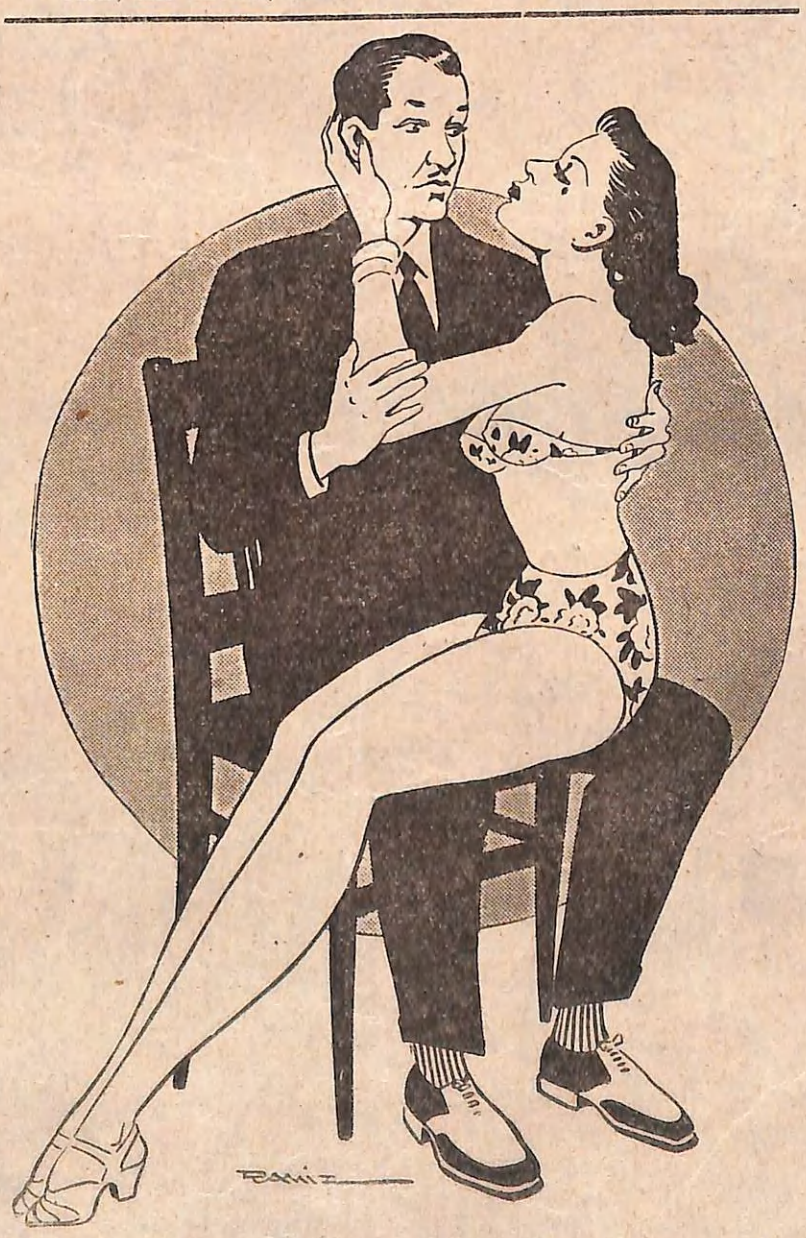

Erkek — Ne diye boynuma sarılıyorsun?
Kadın — Denize gireceğim de, boğulma tehlikesinde nasıl kurtulacağımı talim ediyorum!.

— Pekâlâ kocacığım, dedi. Ben de arkadaşlarla tura çıkarım.

Necdet bey, kapıdan çıkarken Pakizenin eline bir zarf tutturdu:

— Bunu, dedi. Muallâ hanıma ver!.

Her ihtiyatlı evli erkeğin yaptığı gibi bu aşk mektubunun da altına imza atmamıştı. Yalnız şunlar yazılıydı:

«Bu akşam, saat dokuz buçukta sizi Dilde bekliyorum.

Sizi ebediyen seben

Ben»

Kocası dışarı çıkar çıkmaz da, Melâhat hanım Pakizeyi çağırdı:

— Aman, dedi. Namık beyi mutlaka bul. Ona, şu mektubumu ver!

Pakize, o mektübu da aldı. Melâhat hanım bu mektubunda:

«Sevgilim ,diyordu. Seni bu akşam, saat dokuz buçukta Dilde bekliyorum.»

Tabii, o da her ihtiyatlı evli kadın gibi mektubuna imza atmamıştı.

Akşam olmuş, hava kararmağa başlamıştı. Çam ağaçlarının altı koyu nefti gölgelerle sarılmıştı.

Melâhat hanım, Dile yaklaşırken:

— Aaaa!..

Diye bağırmaktan kendini alamadı, kocasiyle burun buruna gelmişlerdi. Necdet bey de afallamıştı:

— Ne o? Sen burada?

— Ya hani sen Burgaz'da olacaktın?

Necdet bey kekeledi:

— Şey, biraz başım ağrıdı da. Eve geldim, baktım yoksun, belki sana tesadüf ederim diye...

Melâhat da kekeledi :

— Benim de canım sıkılmıştı da... Şöyle bir uzanayım dedim.

Ellerinden oyunacığı alınmış çocuklar gibi mahzun mahzun birbirlerinin kollarına girdiler ve Dilin tenha köşelerine doğru birer göz attılar. Necdet bey, orada bir çamın altında sevgilisi Muallânın tek başına oturduğunu gördü. Hiç şüphe yok ki: O da kendilerini görmüş ve kimbilir ne kadar sinirlenmişti. İçinden:

— Talihsizlik!

Diye mırıldandı.

Melâhat da Namığı görmüştü. O da kendilerine bakıyordu.

İkisi de kös kös evlerine döndüler..

★

Namık, Melâhatin yazdığı mektuplara cevap vermiyordu. Muallâ ise, mektup getiren Pakizeyi kovmuştu.

Aradan bir hafta geçtikten sonra, mehtaplı bir gecede Adanın en büyük gazinosunda bir düğün oluyordu: Namıkla Muallâ evleniyorlardı..

Tehlike yok!

Mişon ile ortağı Salamon, o gün öğleden sonra ticarethaneden çıkarak, yeni gelen malları görmek üzere bir toptancıya gidiyorlardı. Yolda Mişon birdenbire, elini alnına vurarak:

— Tüh Allah belâsını versin! diye haykırdı.

— Ne oldu?

— Ne olacak be kuzum! Kasayı kitlemeyi unuttum.

Salamon güldü:

— Esef etme be Mişon! dedi. İkimiz de buradayız ya, ne korkuyorsun!

Bir borçlu

Avukat Afif Şakır'ın yazıhanesine apartıman komşusu geldi. Karşılıklı birer cigara yaktılar. Hoş, beş arasında komşu:

— Hazır gelmişken, dedi. Size bir şey sorayım: Birisinin kedisi komşusunun camını kırsa, kedinin sahibi bu camı tazmin etmeğe mecbur mudur, değil midir?

Afif Şakır, tereddüt etmeden cevap verdi:

— Hiç şüphesiz mecburdur.

O zaman komşu, muzaffer bir tavırla gülümsedi:

— O halde, dedi. Bana on lira borçlusunuz. Çünkü sizin kedi dün gece damdan atlarken bizim mutfağın tepe camını kırdı.

Avukat Afif Şakır da gülümsedi:

— Peki, dedi. Hay hay. Yalnız, bu hesaba nazaran, siz bana on beş lira vermek mecburiyetindesiniz. Çünkü istişare ücretim yirmi beş liradır!

İhtisas asrı

Buz dolabı bozulmuştu. Birçok kişiyi çağırdılar. Hiç biri yapamadı. Nihayet bir elektrikçi geldi, beş dakikanın içinde işletti.

Ev sahibi kadın:

— Kaç kuruş vereceğiz? diye sordu.

— On lira yirmi beş kuruş.

— On lira değil de bir de yirmi beş kuruşu var ha? Ayol, ufacık bir vidayı çevirdin, oldu bitti. Bu kadarcık işe on lira yirmi beş kuruş istenir mi?

Adam cevap verdi:

— Vidayı sıkıştırmak için el emeği olarak yirmi beş kuruş istiyorum. Hangi vidayı sıkıştıracağımı bilmek hususundaki malûmatım için de on lira.

Halis Dirmen kaşlarını çattı:

— Nafile zahmet etmeyiniz, dedi. Gazetenizden bana şimdiye kadar tam yedi kişi geldi ve abone olmamı söyledi, fakat hepsini geri çevirdim .

Abone memuru pişkin pişkin, yılışık yılışık güldü:

— Yanlışınız var efendim, dedi. Şimdiye kadar size yedi kişi gelmiş değildir, yedi kere gelen bendim!

Terkib-i Bend den

Görsen meyi destimde hemen çak mı, ne dersin?
Artık bu felekten gece çalsak mı, ne dersin?
Hain bana yalnız gelecekken de sorarsın;
Birlikte Doğan Nadi'yi alsak mı, ne dersin?
Senden soğuyup kaçmak için çare ararsam;
Dur, bekle biraz, arkana dön bak mı, ne dersin?
Uslanmadı Tarık, usu almış da ne çare
Bir böylesinin ismine çaylak mı, ne dersin?
Falih, dede olmuş gülüyor şimdi hayata
Duydum; sesi bülbül gibi şakrak mı, ne dersin?
Dersem; çiçek olmuş gibidir şalcı Nihad'ın
Sünbül mü, şekayık mı, ya leylâk mı, ne dersin?
Ahmet Emin olmuş mu demokratlara âzâ
Yardakçı mı dersin ona, şak şak mı, ne dersin?
Halk Partisi bir gün edecekmiş bizi ihya
Hülya ile rüyalara dalsak mı, ne dersin?
Vurgunculuğun sönmiyecek yangını yurdda
Bunlardan olan kimseye alçak mı, ne dersin?
Ev sahibi atmış nice biçareyi evden
Kursun kıra bilcümlesi çardak mı, ne dersin?
Şimşir tarağın uymadı kel başlara amma
Elbet yaraşır bunlara kalpak mı, ne dersin?
Şevket de şiir dehrine olmuşsa hükümdar
Mutlak arayıp sormalıdır bunda sebep var!.

ŞEVKETULLAH ÇELEBİ

Yabancı değil

Satılmamakla meşhur olan bir İstanbul gazetesinin memuru İzmite gitmişti. Ticarethane ticarethane dolaşıyor, gazetesine abone temin etmeğe çalışıyordu.

Kâğıt fabrikasına da gitti. Muhasebeci bay Halis Dirmen'in odasına girdi:

— Efendim, dedi. Lûtfen bizim gazeteye abone olunuz.

Boş delil

Doktorlar bir taraftan karısına, öbür taraftan adamcağıza rakı içmeyi yasak etmişlerdi. Bir gün karısı, bodrumdaki eski bir sandığın içinde bir alay boş rakı şişesi bulunca kan beynine sıçradı. Kocasının yakasına yapıştı:

— Sen gizli gizli rakı içiyorsun ha? Söyle bakayım, bu boş şişeler ne?

Adam, mazlum bir tavırla boynunu büktü:

— Vallahi bilmem, karıcığım, dedi. Benim boş şişelerle işim yok!.

Sahibi ve yazı işlerini
fiilen idare eden RAMİZ GÖKÇE

Basıldığı yer:
PULHAN MATBAASI — İstanbul

TOMBUL TEYZE

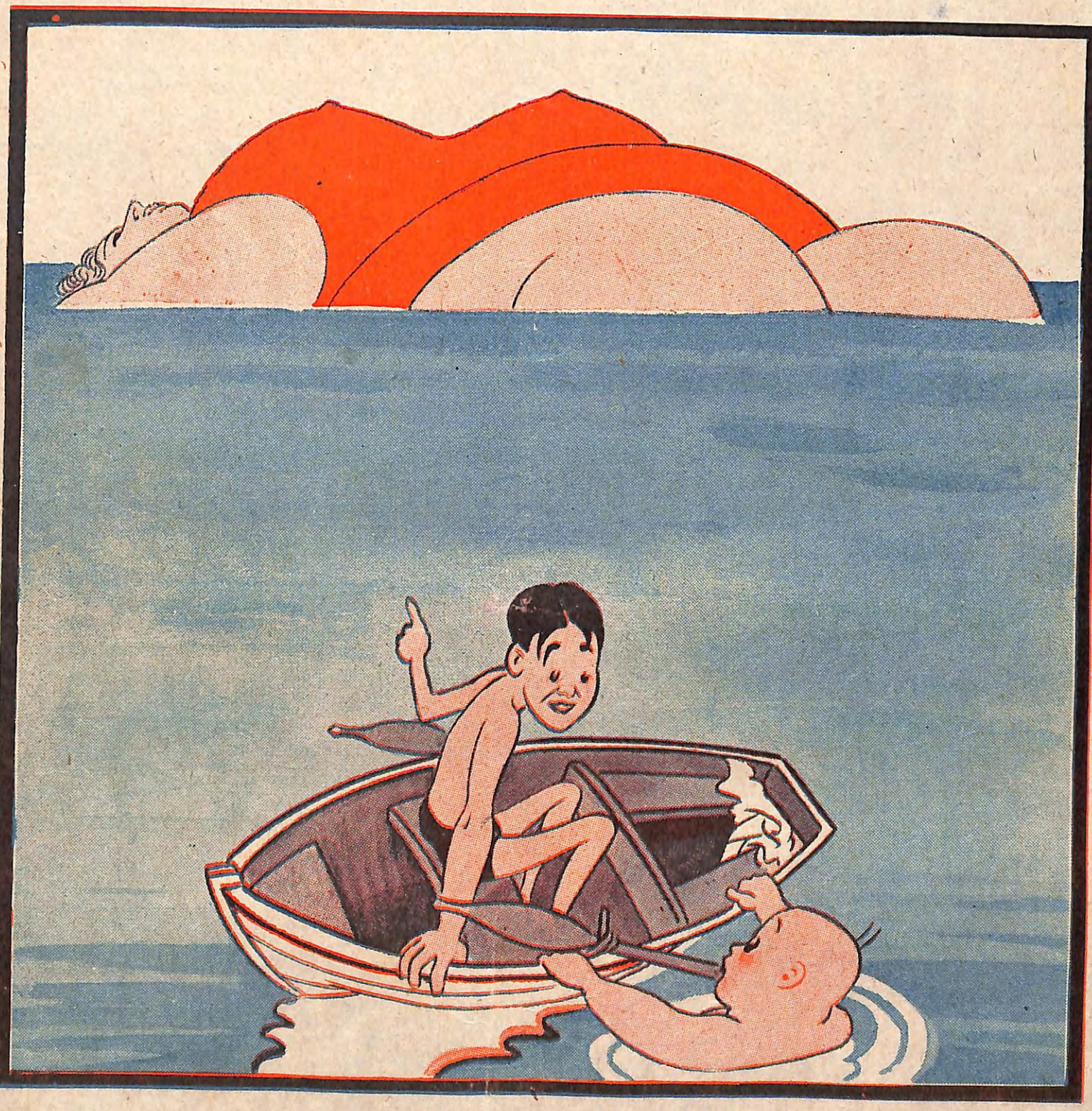

TOMBUL TEYZE DENİZE BAŞLADI..

— *Şu görünen Heybeli mi, yoksa Büyükada mı?*

— *O ada değil, annem be!.*

T. T. POSTASI

Trabzon: Mehmet Salih Yarımbıyık

S — Tombul Teyze Trabzonlu mudur, kendine koca olarak hamsi gibi birini seçmiş?

C — Trabzonlu değilim, ama söz aramızda kâfirin haşlaması güzel oluyor!

Konya: Nurhayat

S — Teyzeciğim, ağabeyim kızınıza âşıktı, sayın Çömez ağabeyimiz elinden aldı, onun için şiddetli acılar ıstıraplar içindedir, ben ise oğlunuzu seviyorum. Gayelerimin tahakkuku için kime müracaat edeyim, sevgilerim.

C — Ailemizde pabucu büyük olmadığı için derdinize çare bulamıyacağız!.